

ԲՈՒՀԻ ՀԵՌԱԿԱ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ
ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹՅԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ

2025

ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

ԹԵՍՏ 1

Խմբի համարը

Նստարանի համարը

Հարգելի՛ դիմորդ

Խորհուրդ ենք տալիս առաջադրանքները կատարել ըստ հերթականության: Ուշադիր կարդացե՛ք յուրաքանչյուր առաջադրանք և պատասխանների առաջարկվող տարբերակները: Եթե Ձեզ չի հաջողվում որևէ առաջադրանքի անմիջապես պատասխանել, ժամանակը խնայելու նպատակով կարող եք այն բաց թողնել և դրան անդրադառնալ ավելի ուշ:

Ձեր առջև դրված թեստ-գրքույկի էջերի դատարկ մասերը ազատորեն կարող եք օգտագործել սևագրության համար: **Թեստ-գրքույկը չի ստուգվում: Ստուգվում է միայն պատասխանների ձևաթուղթը:**

Առաջադրանքները կատարելուց հետո չմոռանաք պատասխանները ուշադիր և խնամքով նշել պատասխանների ձևաթղթում: Պատասխանների ձևաթղթի ճիշտ լրացումից է կախված Ձեր քննական միավորը:

Մաղթում ենք հաջողություն:

1

Նշվածներից ո՞րն է բնահասարակական աշխարհահամակարգ:

- 1) անապատը
- 2) սառցադաշտը
- 3) քաղաքը
- 4) ջրամբարը

2

Հյուսիսային կիսագնդի ձյունապատ լեռների ո՞ր լանջերի ձյունն է ամենաարագը հալչում:

- 1) հյուսիսային
- 2) հյուսիսարևելյան
- 3) հարավային
- 4) հյուսիսարևմտյան

3

Քանի՞ աստիճան է հորիզոնի հարավարևմտյան կողմի ազիմուտը:

- 1) 270°
- 2) 225°
- 3) 210°
- 4) 185°

4

Քարտեզում 2 կետերի հեռավորությունը 10 սմ է, իսկ իրականում՝ 9 կմ: Որքա՞ն է այդ քարտեզի մասշտաբը:

- 1) 1 : 90 000
- 2) 1 : 900 000
- 3) 1 : 9000 000
- 4) 1 : 90 000 000

5

Նշվածներից ո՞րն է տեղեկույթի էմպիրիկ և տեսական ընդհանրացման մեթոդ:

- 1) նկարագրականը
- 2) շրջանացումը
- 3) վիճակագրականը
- 4) դաշտայինը

6

Նշվածներից ո՞րը երկրագնդի օրական պտույտի հետևանք չէ:

- 1) տարվա եղանակների առաջացումը
- 2) գիշերվա ու ցերեկվա հերթափոխը
- 3) ժամային գոտիների առաջացումը
- 4) Կորիոլիսի ուժի առաջացումը

7

Ի՞նչ է պատկերված նկար 1-ում:

- 1) ջրհոր
- 2) գեյզեր
- 3) ջրվեժ
- 4) հրաբուխ



Նկար 1

8

Նշվածներից ո՞րն է հրային ապար:

- 1) մարմարը
- 2) կրաքարը
- 3) բազալտը
- 4) կավիճը

9

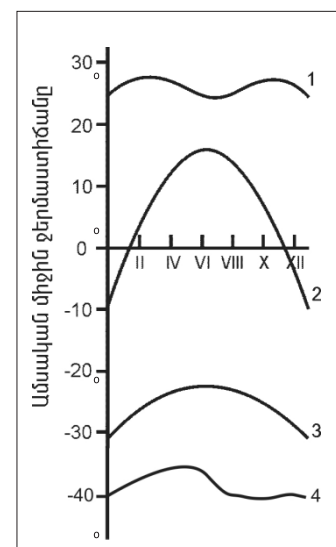
Մթնոլորտի ձևավորման պահին ո՞ր գազի քանակն է գերազանցել 90%-ը:

- 1) ածխաթթու գազ
- 2) թթվածին
- 3) ծծմբական գազ
- 4) ջրածին

10

Նկար 2-ում ո՞ր թվով է նշված օդի ջերմաստիճանի տարեկան ընթացքի կորը հասարակածային լայնություններում:

- 1) 1
- 2) 2
- 3) 3
- 4) 4



Նկար 2

11 Ո՞ր ջերմաստիճանի ջրերն են ամենախիտը:

- 1) $+1^{\circ}\text{C}$
- 2) $+2^{\circ}\text{C}$
- 3) $+3^{\circ}\text{C}$
- 4) $+4^{\circ}\text{C}$

12 Գետի լայնակի կտրվածքի մակերեսը 6 մ^2 է, արագությունը՝ 6 մ/վ : Որքա՞ն կլինի գետի ծախսը:

- 1) $12\text{ մ}^3/\text{վ}$
- 2) $70\text{ մ}^3/\text{վ}$
- 3) $24\text{ մ}^3/\text{վ}$
- 4) $36\text{ մ}^3/\text{վ}$

13 Ո՞ր դարաշրջանում է մասնատվել Պանգեյա մայրցամաքը:

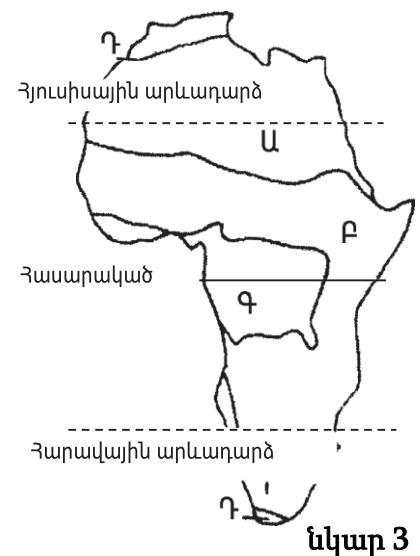
- 1) Մեզոզոյան
- 2) Արխեյան
- 3) Կայնոզոյան
- 4) Պալեոզոյան

14 Մթնոլորտային տեղումներից ո՞րն է հանկարծակի թափվում սառցաբյուրեղների տեսքով Երկրի մակերևույթ և երբեմն առաջացնում ավերածություններ:

- 1) անձրև
- 2) ձյուն
- 3) կարկուտ
- 4) ցող

15 Նկար 3 - ում ո՞ր տառով է պատկերված մշտադալար կոշտատերև անտառների զոնան:

- 1) Ա
- 2) Բ
- 3) Գ
- 4) Դ



16

Ի՞նչն է բնորոշ տայգայի բնական զոնային:

- 1) հողի բազմամյա սառածության գերակշռությունը
- 2) պոդզոլային հողերի գերակշռությունը
- 3) ծառային բուսականության բացակայությունը
- 4) կապիկների և կոկորդիլոսների տարածումը

17

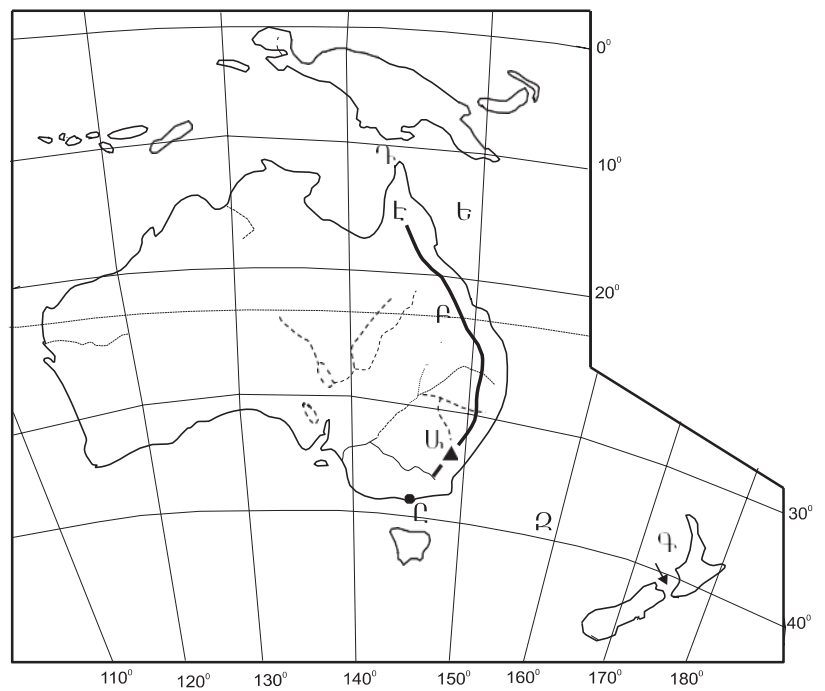
Քարտեզ 1-ում է տառով n՞ թերակղզին է նշված.

- 1) Առնհեմլենդի
- 2) Քեյփ Յորքի
- 3) Սոմալիի
- 4) Մալակկայի

18

Քարտեզ 1-ում Գ տառով n՞ ինդուցն է նշված.

- 1) Բասսի
- 2) Թորեսի
- 3) Կուկի
- 4) Դբելյի



Քարտեզ 1

19 Ո՞ր ծովն է գտնվում Եվրասիայի հարավում:

- 1) Արաբական
- 2) Ճապոնական
- 3) Նորվեգական
- 4) Լապտևների

20 Ո՞ր մայրցամաքում է աճում վելվիչի բույսը:

- 1) Աֆրիկա
- 2) Հյուսիսային Ամերիկա
- 3) Անտարկտիդա
- 4) Հարավային Ամերիկա

21 Նշված ծովային հոսանքներից ո՞րն է սառը:

- 1) Անտիլյանը
- 2) Գոլֆստրիմը
- 3) Այասկայինը
- 4) Կալիֆոռնիականը

22 Նշվածներից ո՞րն է աճում Հարավային Ամերիկայում:

- 1) Էվկալիպտ
- 2) հսկա սեքվոյա
- 3) Ժենշեն
- 4) բրազիլական հնեյա

23 Ո՞ր բնական զոնան է տարածվում Հյուսիսային Ամերիկայում.

- 1) պամպա
- 2) կամպոս
- 3) պրերիա
- 4) սելվաս

24 Ո՞ր լիճն է գտնվում Հարավային Ամերիկայում:

- 1) Վերին
- 2) Նյասա
- 3) Բայկալ
- 4) Պոոպո

25

Ովքե՞ր են առաջինը հայտնաբերել Անտարկտիդան:

- 1) շվեդները
- 2) անգլիացիները
- 3) ամերիկացիները
- 4) ռուսները

26

Ո՞ր կղզին է տարածքով ամենամեծը:

- 1) Կալիմանտան
- 2) Սումատրա
- 3) Սուլավեսի
- 4) Գրենլանդիա

27

Ո՞ր հանրապետությունն է նախագահական:

- 1) Իտալիա
- 2) Հնդկաստան
- 3) Գերմանիա
- 4) Ռուսաստան

28

Ո՞ր երկիրն ունի ավելի քան 200 մլն բնակիչ:

- 1) Ինդոնեզիան
- 2) Ճապոնիան
- 3) Ղազախստանը
- 4) Ռուսաստանը

29

Ո՞ր երկիրը ելք ունի դեպի Կարմիր ծով:

- 1) Իրանը
- 2) Սիրիան
- 3) Լիբանանը
- 4) Եգիպտոսը

30

Զարգացած հետադյուրնաբերական երկրներ են.

- 1) Նորվեգիան և Գերմանիան
- 2) Հնդկաստանը և Չինաստանը
- 3) Արգենտինան և Մեքսիկան
- 4) Քուվեյթը և Վենեսուելան

31

Երկրի տարածքը կազմում է 30 000 կմ², բնակչության թիվը՝ 9 մլն մարդ: Որքա՞ն կլինի բնակչության միջին խտությունը:

- 1) 350 մարդ/ կմ²
- 2) 130 մարդ/ կմ²
- 3) 300 մարդ/ կմ²
- 4) 420 մարդ/ կմ²

32

Նշվածներից ո՞րն է միգրացիայի ձև:

- 1) տնտեսականը
- 2) հարկադիր
- 3) քաղաքականը
- 4) ազգայինը

33

Նշվածներից ո՞ր երկիրն է առաջինն աշխարհում անգրագետների բացարձակ թվով:

- 1) Ռուսաստանը
- 2) Հնդկաստանը
- 3) Պակիստանը
- 4) Չինաստանը

34

Ո՞ր երկրներն են գտնվում զարգացման արդյունաբերական փուլում:

- 1) Զամբիան և Եթովպիան
- 2) Ֆրանսիան և Իտալիան
- 3) Մոզամբիկը և Բանգլադեշը
- 4) Բրազիլիան և Արգենտինան

35

Ո՞ր երկրներն են աշխարհում առաջատար ածխի պաշարներով:

- 1) Ֆինլանդիան ու Ֆրանսիան
- 2) Նիդեռլանդները և Լյուքսեմբուրգը
- 3) Չինաստանը և Ռուսաստանը
- 4) Նոր Զելանդիան և Տաջիկստանը

36

Ո՞ր երկիրն է աշխարհում առաջատար բրնձի մշակությամբ:

- 1) Ռուսաստանը
- 2) Բրազիլիան
- 3) Կանադան
- 4) Չինաստանը

37

Տրված պետություններից ո՞րն ունի ցամաքային սահման Իրանի հետ:

- 1) Սաուդյան Արաբիա
- 2) Հայաստան
- 3) Բահրեյն
- 4) ԱՄԷ

38

Ընտրել «պետություն-մայրաքաղաք» համապատասխանությունների ճիշտ շարքը:

- | | |
|-----------------|---------------|
| 1. Ավստրիա | ա. Ամստերդամ |
| 2. Դանիա | բ. Կոպենհագեն |
| 3. Նիդեռլանդներ | գ. Փարիզ |
| 4. Ֆրանսիա | դ. Վիեննա |

- 1) 1-դ, 2-բ, 3-ա, 4-գ
- 2) 1-դ, 2-գ, 3-ա, 4-բ
- 3) 1-ա, 2-դ, 3-գ, 4-բ
- 4) 1-բ, 2-ա, 3-դ, 4-գ

39

Ո՞ր երկիրն ունի ելք դեպի Մեքսիկական ծոց:

- 1) Իրաքը
- 2) ԱՄԷ
- 3) Նորվեգիան
- 4) ԱՄՆ

40

Ո՞ր պետությունն է գտնվում Արևելյան Ասիայում:

- 1) Պակիստան
- 2) Ղազախստան
- 3) Լիբանան
- 4) Ճապոնիա

41

Զույգերով տրված պետություններից որո՞նք են անկլավ:

- 1) Եգիպտոսը և Թունիսը
- 2) Սվազիլենդը և Լեսոտոն
- 3) Ալժիր և Նիգերիա
- 4) Մարոկկո և Եթովպիա

42

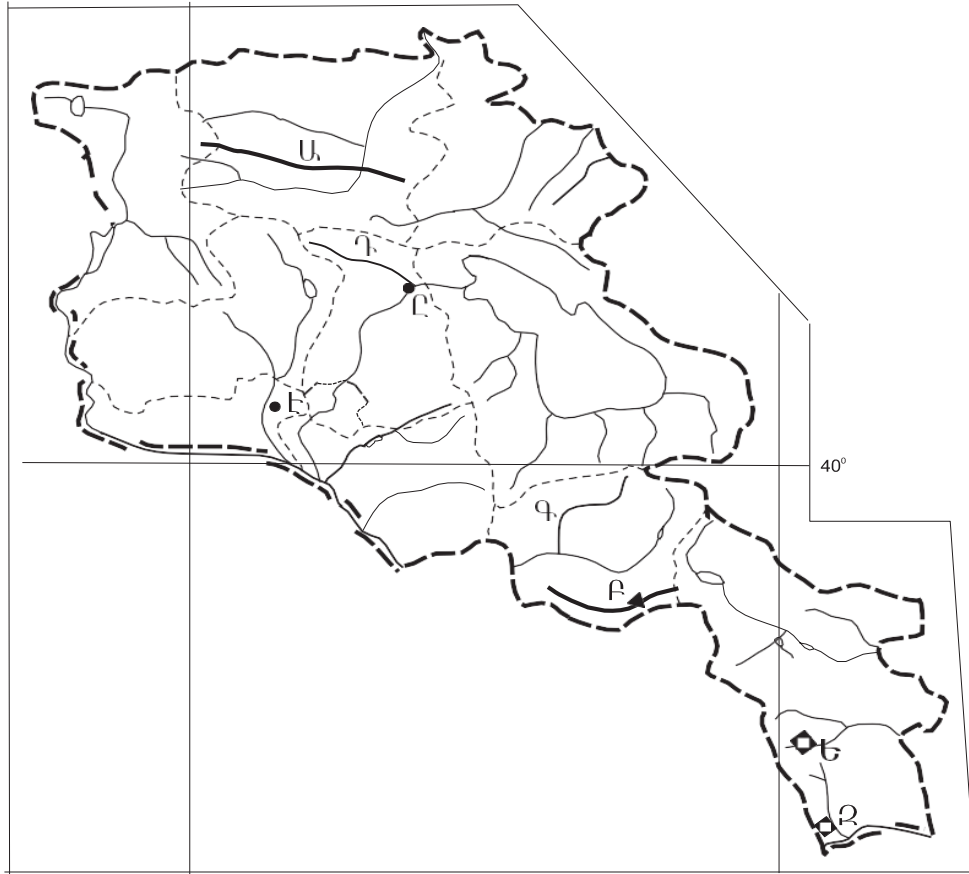
Ինդոնեզիային պատկանող կղզի է.

- 1) Կալիմանտանը
- 2) Հոնսյուն
- 3) Թասմանիան
- 4) Սիցիլիան

43

Ո՞ր տարածաշրջանին են առավելապես բնորոշ բիոռնվիլները:

- 1) Լատինական Ամերիկային
- 2) Արևմտյան Եվրոպային
- 3) Ավստրալիան և Օվկիանիային
- 4) Հյուսիսային Ամերիկային



Քարտեզ 2

44

Քարտեզ 2-ում ո՞ր տառով է նշված Քաջարան քաղաքը:

- 1) Ջ
- 2) Է
- 3) Ե
- 4) Ը

45

Քարտեզ 2-ում ո՞ր տառով է նշված Մաղկունյաց լեռնաշղթան:

- 1) Դ
- 2) Ս
- 3) Բ
- 4) Գ

46

Հայկական լեռնաշխարհի վերաբերյալ ո՞ր պնդումն է ճիշտ:

- 1) Արևելքում է գտնվում Անատոլիական սարահարթը:
- 2) Հյուսիսում է գտնվում Իրանական բարձրավանդակը:
- 3) Հարավից եզրավորում է Հայկական Տավրոսի լեռնաշղթան
- 4) Արևմուտքից եզրավորում են Փոքր Կովկասի ծալքաբեկորավոր լեռները:

47

ՀՀ կլիմայի վերաբերյալ ո՞ր պնդումն է ճիշտ:

- 1) Ամենաշատ տեղումները թափվում են Եղեգիսի հովտում:
- 2) Հստակ արտահայտված է արևմուտքից արևելք փոփոխվող լայնակի կլիմայական գոտիականությունը:
- 3) Կլիմայաստեղծ գործոններից են պասսատները:
- 4) Միջլեռնային գոգավորությունների ցածրադիր մասերում ձմռանը դիտվում է ջերմաստիճանային շրջադասություն:

48

Հայաստանում տնտեսության ո՞ր ճյուղերին է բաժին ընկնում արտահանվող արտադրանքի գերակշիռ մասը:

- 1) շվեյցարական պանրագործությանը և մեղրի արտադրությանը
- 2) սև մետաղաձուլությանը և կաշվի-կոշիկի արտադրությանը
- 3) գորգագործությանը և կաուչուկի արտադրությանը
- 4) գունավոր մետալուրգիային և գինու-կոնյակի արտադրությանը

49

Մեծամորի աեկի վերաբերյալ ո՞ր պնդումն է սխալ:

- 1) Միակ ատոմակայանն է հարավկովկասյան տարածաշրջանում:
- 2) Աշխատում է ներկրվող միջուկային վառելիքով:
- 3) ՀՀ ամենահզոր էլեկտրակայանն է:
- 4) Արմավիրի մարզում է:

50

Զույգերով տրվածներից որո՞նք են նեֆելինային սիենիտի հանքավայրեր:

- 1) Կապանը և Ալավերդին
- 2) Քաջարանը և Ագարակը
- 3) Շվանիձորը և Թեժ լեռը
- 4) Մեղրաձորը և Սոթքը

51

Ջերմոցային էֆեկտի ուժեղացման պատճառներից է.

- 1) մթնոլորտում ածխաթթու գազի և մեթանի ավելացումը
- 2) խոշոր քաղաքներում զբոսաշրջության զարգացումը
- 3) հանքային պարարտանյութերի օգտագործման չարաշահումը
- 4) շինարարության պաճառով փոշու արտանետումները

52

«Բնական ռեսուրս — վերականգնման հնարավորություն» գույգերից ընտրել ճիշտը:

- 1) կենսաբանական ռեսուրս — անսպառ
- 2) քամու էներգիա — սպառվող
- 3) արեգակնային էներգիա — անսպառ
- 4) հանքային ռեսուրս — անսպառ

53

Տրվածներից ո՞րն է հողաբարելավման միջոցառում:

- 1) քարամաքրումը
- 2) ջրամբարների կառուցումը
- 3) հատուկ պահպանվող տարածքների ստեղծումը
- 4) աերացիան

54

Տրվածներից ո՞րն է ՄԱԿ-ի մասնագիտացված կազմակերպություն՝ մշակութային հուշարձանների պահպանմամբ:

- 1) ՅՈՒՆԵՍԿՕ
- 2) ՅՈՒՆԻՍԵՖ
- 3) ՅՈՒՆԵՊ
- 4) ՅՈՒՆԻԿՏԱԴ

55

Ո՞ր պնդումն է սխալ.

- 1) Թույլ զարգացած երկրների բնառեսուրսային ներուժը վիթխարի է, օգտագործման տեսանկյունից արդյունավետությունը՝ ցածր:
- 2) Թույլ զարգացած երկրներում զանգվածային անգրագիտությունը հետամնացության ցուցանիշներից է:
- 3) Թույլ զարգացած երկրների տնտեսության մեջ գերակշռողը գյուղատնտեսության բաժինն է:
- 4) Թույլ զարգացած երկրներում բնապահպանական հիմնախնդիրներ չկան:

56

Տրված են աշխարհի նշանավոր գետեր: Գրել Աֆրիկայում հոսող գետերի անունները.

- | | |
|------------|-----------|
| 1) Ամազոն | 5) Կոնգո |
| 2) Վոլգա | 6) Նիգեր |
| 3) Միսուրի | 7) Մուրեյ |
| 4) Օրանժ | 8) Նեղոս |

57

Գրել այն լճերի համարները, որոնք գտնվում են Եվրասիայում.

- | | |
|-------------|-------------|
| 1) Բալխաշ | 5) Արալյան |
| 2) Բայկալ | 6) Չադ |
| 3) Օնտարիո | 7) Վիկտորիա |
| 4) Տիտիկակա | 8) Նյասա |

58

Գրել այն երկրների համարները, որոնց բնորոշ է «ժողովրդագրական պայթյունը».

- | | |
|-------------|-----------|
| 1) Կանադա | 5) Իտալիա |
| 2) ԱՄՆ | 6) Սոմալի |
| 3) Ուկրաինա | 7) Անգոլա |
| 4) Զամբիա | 8) Եմեն |

59

Գրել այն երկրների համարները, որտեղ գերակշռում է մահմեդականությունը.

- | | |
|--------------------|--------------|
| 1) Հնդկաստան | 5) Պակիստան |
| 2) Հարավային Կորեա | 6) Ալբանիա |
| 3) Չինաստան | 7) Ֆրանսիա |
| 4) Իրան | 8) Տաջիկստան |

60

Գրել այն երկրների համարները, որոնք առաջատար են թեյի մշակությամբ.

- | | |
|--------------|-----------------|
| 1) Ավստրալիա | 5) Թուրքմենստան |
| 2) Գերմանիա | 6) Չինաստան |
| 3) Ճապոնիա | 7) Հնդկաստան |
| 4) Իտալիա | 8) Հունաստան |

61

Գրել այն բնակավայրերի համարները, որոնք գտնվում են Սյունիքի մարզում.

- | | |
|---------------|-------------|
| 1) Մարալիկ | 5) Ապարան |
| 2) Սիսիան | 6) Քաջարան |
| 3) Վարդենիս | 7) Գորիս |
| 4) Վաղարշապատ | 8) Մարտունի |

62

Տրված պետությունների համարները դասավորել դրանց տարածքի մեծության նվազման կարգով:

- 1) Ինդոնեզիա
- 2) Ռուսաստան
- 3) Կանադա
- 4) ԱՄՆ

63

ՀՀ տրված քաղաքների համարները դասավորել հյուսիսից հարավ ուղղությամբ.

- 1) Բերդ
- 2) Աշտարակ
- 3) Սևան

(64-65). Քաղաքի բնակչության թիվը 90 000 է, բնակչության բացարձակ բնական աճը՝ 1100 մարդ: Եկածների թիվը 2500 մարդ է, մեկնածների թիվը՝ 1900 մարդ:

64

Որոշել միգրացիայի մնացորդը:

65

Որոշել քաղաքի բնակչության թիվը 1 տարի հետո:

66

Երկրում հնդկացորենի ցանքատարածությունների մակերեսը 5 մլն հա է, համախառն բերքը՝ 35 մլն տ: Որքա՞ն է հնդկացորենի միջին բերքատվությունը (ցենտներով):

67

90 000 կՎտ/ժ էլեկտրաէներգիա արտադրելու համար քանի՞ տոննա քարածուխ է հարկավոր (քարածխի ջերմային գործակիցը 1 է):

68

Օդի ջերմաստիճանը լեռան ստորոտում 0° է, իսկ գագաթին՝ -15° : Հաշվել լեռան հարաբերական բարձրությունը: Հաշվարկը կատարել 5° -ով:

Հայկական լեռնաշխարհի վերաբերյալ տրված պնդումներից որո՞նք են ճիշտ, որո՞նք՝ սխալ.

- 1) Բասենի դաշտը տարածվում է Ճորոխի վերին հոսանքի ավազանում:
- 2) Խարբերդի դաշտում միախառնվում են Արևմտյան Տիգրիս և Արևելյան Տիգրիս գետերը:
- 3) Արևելյան Եփրատի հովտում ամենաբարձրադիրը Մանազկերտի դաշտն է:
- 4) Երզնկայի դաշտը Արևմտյան Եփրատի ստորին հոսանքի ավազանում է:
- 5) Ալաշկերտի դաշտը Արևելյան Եփրատի հովտում է:
- 6) Քեբանի ջրամբարը կառուցված է Խարբերդի դաշտում:

ՀՀ Շիրակի մարզի վերաբերյալ տրված պնդումներից որո՞նք են ճիշտ, որո՞նք՝ սխալ.

- 1) ՀՀ միակ մարզն է, որը չունի արտաքին սահմաններ:
- 2) Այս մարզում են Հատիս և Արայի լեռների հրաբխային կոները:
- 3) Շատ հարուստ է տուֆի հանքերով:
- 4) Ունի արտեզյան ավազան:
- 5) Արևելյան սահմանն անցնում է Գեղամա հրաբխային լեռնավահանի ջրբաժան գծով:
- 6) Տիրապետողը լեռնատափաստանային լանդշաֆտներն են: